

2 GENTESIMI

Prešednja za Monarhi ju
nasla 4 K za 3 mjeseca.
Pojedini broj 2 para.

Abbonamento per la
Monarchia: Corone 4
per 1 mesi. Da singola
numero 2 cent.

Abbonamenti für die
Monarchie vierzehnjährig
4 K, einzeln Nummer
2 Heller.

OMNIBUS

Izrazi svaki dan osim nedjelje i svetka
u 11 ure prije podne.

Esso ogni giorno eccettuato le festività
e feste alle 11 ant.

Erscheint täglich außer an Sonn- und
Feiertagen um 11 Uhr Vormittag.

2 HELLER

Za izvršenje objava u
"Malom oglasniku" plaća
se za svaku riječ 2 para.
Najmanja pristojba 80 p.

Per le inserzioni d'avvisi
nel "Notiziario d'affari"
si paga per ogni parola
2 cent. Tassa minima
80 centesimi.

Inserti Wort im "Kleinen
Anzeiger" kosten 2 h.
Die niedrigste Tasse 80 h.

Uprava i uredništvo — Amministrazione e redazione — Administration und Redaktion: Tiskara LAGINJA i dr., POLA — Via Stalla br. 1.

Iz Beča.

U sjednici od sriede podnosa je Vlada zakonsku osnovu o porabi jezika pri državnim uredima u kraljevini Češkoj.

Česki radikali stoje na stanovitu, da se takov zakon neima razpravljati u parlamentu, nego u saboru kraljevstva češkoga. Osim toga, da bi se istodobno moralo urediti odnošaje izmedju Njemaca i Čeha takodjer u Moravskoj i Slaziji, jer i te zemlje pripadaju kraljevstvu češkom. Zato su činili buku i svirke i talambasanje kakovga se još nije čulo u zastupničkoj kući. Ali postigli su samo to, da im je poslije sjednice zagotovljeno od drugih stranaka, da će se o tom zakonu držati »prvo čitanje«, to jest, da neće nijedan zastupnik predložiti ni većina prihvatiti predlog, da se zakonska osnova uputi na odbor bez rasprave prije toga. Tako će Česi imati prilike, da se izgovore odmah pri podnesku one osnove i da prikažu njezinu neustavnost i nevaljanost. Nu, i druge stranke nemiruju, te se je upisalo 270 govornika za tu raspravu. Nu, dakako malen je broj doći do riječi, jer je običaj — neka i jest stvar znamenita — da se nakon najviše dvadesetak govora za i proti, zaključuje rasprava i onda još govore samo odabrani »glavni govornici«.

Pravo reči svi su isti ovoga jezikovnoga spora, a valjda i sami Njemci i Česi, jer se neda razpravljati o drugim potrebama i o drugim zemljama. Česi kažu: dobro, neka se učini zakon, ali u saboru i tako da budu oba jezika, i češki i njemački, posve ravnopravni po cijelom češkom kraljevstvu. I ta im je dobra. Nasuprot Njemci kažu: Mi ne zahtijevamo, da budemo s Česima posve ravnopravni u onim krajevima kraljevstva, gdje nas neimo, ali hoćemo, da imamo gdje smo sami, ili gdje smo velika većina, svoje posebno ozemlje. Česi nebi bili ravnopravni s nami.

Trebaći će poći srednjim putem, kao u svim teškim stvarima. Ali budući, da se i njemački i češki zastupnici boje, da bi im vikali vani rekli, da su izdajice naroda, kad bi negdje postupili, da drugdje dobiiju, zato je sva prilika, da će zastupnička kuća doduše izabrati poseban odbor, niti ne za procuvavanje samo češko njemačke jezikovnoga spora, nego za svu državu. A onda se neće moći složiti, pak će negdje u zgodno doba Vlada zastupnike poslati doma, to jest odgođiti parlament i putem § 14. uvesti sama zakon o porabi jezika u zemljama gdje žive više narodnosti.

Nego ta doba nije zgodna sada, jer je Vladi stalo do toga, da baš narodno zastupstvo, parlament, odobri zakon o pripojenju Bosne i zakon o dozvoli vojnika, jer bi grđno bilo pred Europom kad bi baš ta dva zakona morala izdati vlada sama, po § 14. ustava, bez dozvole parlamenta.

Zaključeno zasjedanje parlamenta.

(Jedn po podne primismo ovaj brojac.)

BEČ. Danas stupili svi češki zastupnici u obstrukciju radi juderajne izjave upravitelja trgovačkoga ministarstva, Matjeja, da je češki jezik u Češkoj »pripušten«. Isti ne mogao dati izjavu kojom bi opovzvao ili barem ublažio spomenuti izraz budući se tome oprerili Njemci izjavljujući »casus belli«. Jutros sjednica burna. Pred-

sjednik proglasio zasjedanje parlamenta zaključenim.

VIESTI.

Mjestne.

Družben ples — večeras.

Večeras se nadamo, da ćemo moći podržavati u »Narodnom Domu« naš svijet, koji će deci da doprinese svoj obol za svoje narodno očuvanje, za svoje škole, koje mu vlastodržci, premda dužni, krade. Odbor se je pobrinuo, da zabave svaki nadje dovoljno. Marne gospođe i gospođice trude se oko lutrije. Tko poziva pomutnjom nije dobio, neka samo dođe. Sjegurni smo da će se svaki Hrvat, svaki Slaven večeras naći u »Narodnom Domu« da svojim prisustvom manifestira da uzbunu stvar. Ples počinje u 9 sati.

Večeras na ples!

Ugledajmo se u njih!

Ovih dana bile su godišnje skupštine podružnica »Lega Nazionale« u Trstu i u Zadru. Iz izvještaja blagajnika obiju podružnica razabiremo da su prihodi one u Trstu dosegli kroz godinu 1908. kruna 104.484, dočim je sam Zadar sa svojih oko 9000 Talijana dao prošle godine prihoda K 53.243,20 za 12.000 kruna više nego godine 1907. Iznesmo ove brojke u prvom redu, da pokažemo kako su naši Talijani poštivovni u davanju novaca za naše odnarođivanje, u drugom pak redu da podsjetimo i podružnice naše Družbe, da se u njih ugledaju kako se mora raditi za narodnu stvar. Nije naime dosta sjetiti se Družbe samo u kojoj prigodi već treba neprestanog, organiziranog rada, koji jedini daje uspjeha. U Zadru se na samoj članarini skupilo 6042 kruna. Pitamo mi, koliko li se je u Puli, Voloskom i drugdje na tome nabralo. Evo, u Puli bi mogla naša podružnica imati par tisuća članova, budući je članarina od 40 para do 2 kruna godišnje, a koliko ih je. Škrabice su donicle do 464 kruna. Zar se ne bi moglo i u našim mjestima namjestiti škrabice. Biljezi su donicle 632 kruna. A kod nas? Koliko li se je upotrebljavalo narodni biljezi? Istina u nas se daje na prešite strana, a siromasi smo, ali treba svuda organiziranog i neprestanog rada, a ne samo oduševljenja u početku. Ima puno i puno podružnica, koje ne daju znaka života, dočim nebi smjelo biti većeg sela gdje nebi bila podružnica, a one, koje su, morale bi više raditi nego do sada, da postanu ono što je od njih očekivano pok. prvi predsjednik Družbe dr. D. Vitezić »najveći izvor družbenih prihoda«. Nadajmo se, da će to brzo i biti!

Pozi!

P. n. gg. i g. djice »Dramatskog odjeka« pozivaju se ovime najuljudnije, da dodju sutra po podne u 2 sata na pokus djela »Lipa Bunjerka« u to ločno i nefaljeno.

Uprava.

Glavna skupština veterana.

Veteransko društvo u Puli imati će večeras u 9 sati svoju redovitu glavnu skupštinu u druženom domu.

Stavnja u Istri.

Namjestništvo je izdalo obznanu, u kojoj se određuju dati kada će biti stavnja (leva) po Istri. Određeni su ovi dani: Kopar 1., 2., 3. i 4. ožujka. — Škofije

5. ožujka. — Piran 8., 9. i 10. ožujka. — Pula 12., 13. i 15. ožujka. — Vodnjan 16., 17. i 18. ožujka. — Podgrad 8. i 9. ožujka. — Buzet 11., 12. i 13. ožujka. — Motovun 15. i 16. ožujka. — Pazin 18., 20. i 21. ožujka. — Krk 31. ožujka i 1. travnja. — Volosko 3., 5., 6., 7., 13., 14. i 15. travnja. — Labin 16. i 17. travnja. — Cres 21. travnja. — Lošinj 23. i 24. travnja. — Rovinj 26. travnja. — Poreč 28. i 29. travnja. — Buje 30. travnja te 1. i 3. svibnja.

U Puli je dakle stavnja 12., 13. i 15. ožujka (marča).

Uspjeh gospodarskog društva na Unijam

Dne 16. prošlog mjeseca imalo je »Gospodarsko društvo« na Unijam svoju glavnu skupštinu, na kojoj su bili odobreni računi za lanijsku godinu, te izkazana čista dobit sa K 1070-06. Jeli što odredilo Družbi ili Dječkom pripomoć društvo? — Ovom prigodom podsjećamo sve naše ustanove da se prigodom glavnih skupština sjele Družbe i Dječkog pripom. društva u Pazinu.

Podpora ministarstva.

Ministarstvo poljodjelstva udijelio je gospodarsko-trgovačkom društvu na Unijam 1000 kruna podpore za uređiti mlin za masline.

Vježbe u pucanju.

Od 8. do 25. ovog mjeseca biti će u jutro od 8 sati do podne vježbe u pucanju na polukotaku Stoji i od baraka Maksimilijanovih u paralelnom pravcu. Upozoruje se na to javnost i brodare.

Uvriedio stražara.

Marko Dovečer iz Kranjake 31 god. kočijaš kod mesarice Drumer bio je osuđen na jedan dan zatvora što je pokazao roga stražaru koji mu je zabranio prolaz kolima kroz nedozvoljeni put.

Osudjeni jer se povratili.

Kauzarić B. iz Krasine osuđen je na pet dana, a Foska P. iz Pazina na 15 dana sa 2 posta, jer su se nepovlašteno povratili, zadnja osim toga jer je ogrebala i ispljuvala stražara, koji ju je uapsio.

Radi kupnje ukradenih stvari.

Lazo Lovre 27 god. star iz Dubrave (Bosna) bio je osuđen na jedan dan zatvora što je kupio 4 vojničke košulje, potičuće od krađe.

Policijske vijesti.

Radi krađe bio je uapsen Ivan M., a radi sumnje, da je ukrad Ivan F.

— Kočijaš E. Sinigaj bio je prijavljen da je bio vozio.

— Dječaci J. Zimoli F. Plancar bili su prijavljeni da su bacali kamenje.

Razne.

»Hrvatski Sokol« u Punta Arenas. Veoma napredna i rodoljubna naša kolonija na Magollonskom tjesnu, koja bi mogla biti uzorom svim našim izseljenicima, spravlja se da osnuje novu narodnu ustanovu. Ista ima već svoj tamburaški zbor, vatrogasno društvo, škola i svoju novinu »Domovinu« a sada se osniva u njoj i »Hrvatski Sokol«. To će biti prvi »Hrvatski Sokol« u Južnoj Americi kojemu želimo svaku sreću.

Njemačka nesnojivost u Gracu.

U Gracu su bili njemački djaci od

uvijek nesnojivi, no sada je ta bolest zahvatila i samo građanstvo. Isto je naime počelo da odkazuje stanovne djacima slavenske narodnosti, a slavenska društva naprosto tjera iz stana. Slavenci ne mogu, da nigdje dobiiju lokal, gdje bi držali svoje skupštine ili zabave. Razine zabave koje se priređuju imaju svuda klauzolu da pristup na njima imadu samo pripadnici »deutschen Stammes«. Pak će još govoriti o toleranciji. Universe nam niču, a u njihovim gradovima nas ne trpe. Pak da nismo sretni i blaženi!

Za Družbu!

Tražite i kupujte svuda proizvode od kojih Družba ima koristi, kao olovke, cigaretni papir, žigice, sapun, metle, čaj itd. jer na taj način doprinosite za hrvatske škole. Upotrebljavajte svuda narodni biljezi i tražite da ga sve trafike drže. Zapada samo 2 pare. To je vaša dužnost!

PARTE ITALIANA.

NOTIZIE.

Locali.

La stazione dei sottomarini.

A capo della stazione dei sottomarini fu nominato il tenente di vascello Heyssler. Ieri abbiamo annunziato che martedì seguiranno le prove di consegna, invece doveva essere il varo, che però fu stabilito per il 10 corr. alla mattina. Per l'occasione si attende qualche alto personaggio, per il quale verrà eretta sul luogo del varo una piccola tribuna.

Congresso generale dei Veterani.

Questa sera alle 9 ore avrà luogo il congresso generale nei locali sociali.

Fari riattivati.

I fari di Mula presso Muggia e di Plavnik, dopo esser stati riparati funzionano regolarmente e sono riaccesi.

Per calunnia.

Emma Jez sporse querela per calunnia contro Giuseppe Policardi, Paulina sua moglie e Maria Baudec, abitanti la baracca N. 243 in via Willerdorf, avendola incolpata d'aver nel giorno di Natale preso del carbone appartenente a loro. Furono assolti.

Assolti.

Ieri furono assolti presso l'i. i. giudizio distrettuale:

— Matteo Šojat d'anni 18, cocchiere postale da Krivi put (Segna) per aver il 30 novembre ucciso Domenico Bonasin d'anni 7 e arrestatogli leggere contusioni.

— Giovanni Grion, d'anni 18 da Pola accusato d'aver distribuito il comizio socialista il 18 ottobre.

Varie.

† Dr. A. Rezek.

Giovedì morì a Vienna in un sanatorio dopo lunghe sofferenze l'ex ministro nazionale ceco dr. Antonio Rezek. Il dr. Rezek nato nel 1853 fu professore di storia austriaca all'università ceca a Praga. Quando nel ministero dr. Koerber fu istituito il posto di ministro nazionale ceco egli che allora era caposezione al ministero dell'istruzione fu chiamato a coprire tale carica. Dopo aver rassegnato le sue dimissioni si ritirò dalla vita pub-

blica, alla quale egli per la sua natura non apparteneva e fu colpito da un male il quale lo costrinse a essere internato in un sanatorio dove anche morì.

Il progetto della Russia nel conflitto turco-bulgaro.

Il conflitto esistente fra la Turchia e Bulgaria non è ancora appianato anzi era pericolo di complicazioni. La vertenza consisteva nella pretesa della Turchia ad un indennizzo per la proclamazione dell'indipendenza bulgara.

Per appianare il conflitto la Russia fece pervenire ai governi di Sofia e Costantinopoli nonché a tutti i gabinetti interessati una nota, nella quale propone come si dovrebbe risolvere la vertenza. La Turchia che deve alla Russia 350.000 lire turche quale annuo indennizzo per la durata di cento anni per le spese della guerra di Crimea, dovrebbe versare annualmente tale importo alla Bulgaria e la Bulgaria a base di questa sicura fonte di rendita incontrerebbe facilmente un prestito presso il suo gruppo finanziario. La Russia poi ne trarrebbe delle facilitazioni alla Bulgaria per il pagamento.

Alla proposta pare che sin'ora abbia aderito la Bulgaria e che anche la Turchia non ne sia avversa, anche nei gabinetti occidentali ha fatto buona impressione, soltanto la Germania e l'Austria hanno protestato. Riuscendo la Russia nel suo intento essa acquisterebbe una grande influenza nei Balcani. La proposta poi che dai crolli avvenuti agli Slavi viene dichiarata sfavorevole per la Bulgaria non lo è invece. Perché senza quest'offerta della Russia la Bulgaria difficilmente troverebbe denaro a prezzo conveniente e dopo averlo trovato verserebbe in difficili condizioni per pagare i conti.

L'assemblea generale della Banca austro-ungarica.

Mercordì ebbe luogo a Vienna l'assemblea generale della Banca austro-ungarica. All'assemblea presero parte gli Czechi erede negli ultimi anni. Il loro oratore dr. Skarba tenne anche un discorso in ceco ma gli fu tolta la parola e nella confusione il presidente fece votare l'approvazione del bilancio e l'assolutore. Nell'elezione dei nuovi membri del consiglio direttivo riuscì la lista ufficiale con 513 voti, mentre gli Czech raccolsero ben 273 voti sui loro candidati.

Un buon rimedio domestico. Tra i rimedi domestici che solgono usarsi per frizioni lenitive e revulsive in casi d'infreddamento ecc. va citato in primo luogo il *Liniment Capsici comp. coll' Ancora* (surrogato il *Pain-Expeller-Ancora*) che viene preparato nel laboratorio della farmacia Dott. Richter in Praga. Il prezzo ne è modesto: cent. 80, Cor. 1.40 e 2.— la bottiglia; ogni bottiglia è posta in una elegante scatola riconoscibile alla ben nota *Ancora*.

Venditori e minivenditori: Tiskara LAGINJA e DR. Uglyevski venditori Jerko Maholje.

Predobjava!

Polorijom ovoga mjeseca otvoriti će novu modernu veliku trgovinu gotovih odjela, svake vrsti rublja, manšeta, ovratnika, kravata, kovčega itd. itd. naša poznata tvrdka **TRANFIC** u ulici Giosuè Carducci broj 55.

Ovo je prva i do danas jedina naša tvrdka u ovom gradu, koja će se baviti trgovinom ove struke, te ju zato našim u gradu i okolici toplo preporučujemo.

Svoj k svome!

Austro-Hrvatsko parobrodarsko društvo na dionice u Puntu.

Plovitbeni red

vrijedi od 1. veljače 1909. do opoziva.

Pruga: Rijeka-Panat.

Staki dan osim nedjelje	Od.	Postaje	Dol.	Staki dan osim nedjelje
prej. podne				po podne
5.45	odl.	VPUNAT	dol.	4.35
6.—	odl.	Krk	odl.	4.20
6.10	odl.	„	odl.	4.10
6.55	odl.	Glavotok	odl.	3.25
7.—	odl.	„	odl.	3.20
7.30	odl.	Malinska	odl.	2.50
7.40	odl.	„	odl.	2.40
8.25	odl.	Omišalj	odl.	1.55
8.30	odl.	„	odl.	1.45
9.30	odl.	RIJEKA	odl.	12.45

Pruga: Baška-Panat.

Staki dan osim nedjelje	Od.	Postaje	Dol.	Staki dan osim nedjelje
prej. podne				po podne
4.30	odl.	VPUNAT	dol.	6.—
5.30	odl.	Panat	odl.	4.50

Ujedinjeno pristajanje u Staroj Bakli.

Pruga: Rijeka-Rab-Nerezine.

Staki dan osim nedjelje	Od.	Postaje	Dol.	Staki dan osim nedjelje
prej. podne				po podne
7.—	odl.	RIJEKA	dol.	4.—
7.30	odl.	Opatija	odl.	3.30
7.40	odl.	„	odl.	3.20
9.—	odl.	Beli	odl.	2.—
9.10	odl.	„	odl.	1.50
10.—	odl.	Merag	odl.	1.—
10.10	odl.	„	odl.	12.50
10.40	odl.	Kik	odl.	12.40
10.50	odl.	„	odl.	12.10
12.40	odl.	Rab	odl.	10.10
1.15	odl.	„	odl.	9.50
3.—	odl.	Veli Lošinj	odl.	8.05
3.10	odl.	„	odl.	7.50
4.—	odl.	NEREZINE	odl.	7.—

Ujedinjeno pristajanje u Sv. Martinu Ladinjekom.

Naravnateljstvo si pridržuje pravo — prema okolnostima — promjene plovitbenog reda.

Agencija na Rijeci kod I. Pakuljica, Via Andrić 20, PUNAT, dne 15. siječnja 1909.

RAVNATELJSTVO

Ivovna kuća ura
E. WEISS,
Beč XV.,
Kellinggasse 1.

Krasna Remont. Gijra srebrna ura sa gospodu, sa tri jaka fino izrađena poklopa, sa kamenima, lide dolore, plemenno jamstvo za tri godine

— mjesto K. 15.— samo K. 8.—
Razlažije i uz pouzdanje.

JEFTINO I BRZO.
CEDULJICE
12
sv. ispovjed i pričest
izrađuju
NARODNA TISKARA
LAGINJA i dr. — PULA
Via Giulia, 1.
JEFTINO I BRZO.

THIERRY BALSAM

unice e soltanto vero della Monaca verde come Marca di fabbrica.

Il migliore rimedio domestico nelle malattie interne d'ogni specie.

12 piccole o 6 doppie oppure 1 fiasca di famiglia Cor. 5.—.

THIERRY Unguento di centrifoglie per medicare le piaghe 2 dosi Cor. 3.60.

Centrale: Farmacia all'Angelo custode di A. TRIEBRY in Pregrada presso Rohitach-Sauerbrunn.

Depositi a Spalato: droghiera Mr. Ph. Nikola Ratković, Jos. Bučan Mr. Ph. farmicista.

PEKARNA

Ljudevit Dekleva

Via Campo Marzio br. 5 — Podružnica Via Veterani br. 1.

Prodaja svježeg kruha tri puta na dan.

Direktna poslužba u dom i u javne lokale.

Prodaja svakovrstnog brašna iz najboljeg mlina po dnevnoj cijeni.

Poslužba brza i točna.

PANIFICIO

Lodovico Dekleva

Via Campo Marzio N. 5 — Filiale Via Veterani N. 1.

Vendita pane fresco tre volte al giorno.

Servizio diretto a domicilio e nei pubblici locali.

Vendita farine d'ogni qualità dai migliori mulini a prezzi di giornata.

Servizio celere e inappuntabile.

ISTARSKA POSUJILNICA u PULI

Prima zadrugare, koji uplaćuju sadržanost dionova jedan ili više po krnu 20.

Prima novac na štednju od svakoga, ako i nije član te plaća od fatoga 4%.

čisto bez ikakvog odbitka.

Vraća na štednju uložene iznose do 2000 K bez predhodnog odzaka, a iznose od 2000 K ako se nije kod uložena englesko-hrvatske redi ili manji rok za odzaka, na odzaka od 8 dana.

Zajmове (posude) daje samo zadrugarom, i to na hipoteku ili na mjenice

i sadržanost uz garanciju.

Uredovni sati svaki dan od 9—12 sati prije podne i 3—6 sati posle podne; u nedjelju i blagdanec.

Društvena pisarna i blagajna nalazi se u vialo Carrara vlastita kuća (Narodni Dom) prvi put desno, gdje dobivaju politike informacije.

Ravnateljstvo.

Josip Blašković PULA, Via della Valle 11.

Telefona broj 82.

Otvorio sam veliko skladište kamenog uglja prve vrsti za peći, sladkog (bukovog) ugljena i gorivog drva.

Ciene najumjerjenije.

Roba se dostavlja u kuću.

Preporučam se občinstvu.

Naručbe izvršuju se točno i bez-odvlačno.

Josip Blašković POLA, Via della Valle 11.

Telefono N. 82.

Grande deposito carbone minerale per stufe di prima qualità.

Carbone dolce (faggio), come pure legna da fuoco.

Prezzi convenientissimi.

La merce viene posta a domicilio.

Mi raccomando al P. T. Pubblico.

Le commissioni vengono eseguite colla massima sollecitudine.

Emblema di Marca "Ancora"
Liniment
Ospici comp.
Farmacia Dr. Richter al "Leon d'Oro"
in Praga.
Elaborazione No. 5 nuovo.
Spedizione giornaliera.

Sirite i kupujte „Omnibus“